

چکیده

با توجه به نقش و جایگاه شورای عالی انقلاب فرهنگی به عنوان بالاترین مرجع فرهنگی نظام جمهوری اسلامی و مأموریت مهندسی فرهنگی کشور ضرورت داشت بازنگری اساسی در سیستم نظارت و پیگیری مصوبات این شورا با رویکرد مهندسی فرهنگی به عمل آید. این مهم در قالب یک طرح تحقیقاتی صورت گرفت که گزارش آن به صورت اجمالی در این مقاله با تاکید بر نتایج حاصله ارائه شده است.

در این مقاله بازنگری در ارکان نظارتی شورای عالی با رویکرد بهبود و اصلاح فرآیندهای موجود و همچنین مهندسی مجدد نقش و جایگاه شورای عالی با توجه به دیدگاههای مقام معظم رهبری پیرامون این شورا با یک رویکرد سیستماتیک و استراتژیک مد نظر قرار گرفته است. و همچنین ضمن تعریف مفاهیم کلیدی مورد استفاده، فعالیتهای شورای عالی انقلاب فرهنگی بازنگری شده و فرآیندهای اصلی تحقق هر وظیفه این شورا با تاکید بر فعالیتهای نظارتی شناسایی گردیده و شیوه های نظارتی، ابزارها و اهرمهای هدایتی برای اصلاح نارساییهای احتمالی و انحرافات عملکردی در مقایسه با مصوبات و برنامه ها شناسایی و پیشنهاد گردیده است. سرانجام طراحی فلوچارتهای فرآیندهای نظارتی در اصل تحقیق مد نظر قرار گرفته است. فرآیندهای نظارت بر تشخیص ضرورت بازبینی، راهبردهای کلان و همچنین نظارت بر تدوین قوانین و مقررات و آیین نامه های مصوبه شورای عالی در این مقاله به صورت موردی گزارش شده است و بقیه نیز در اصل گزارش قابل دسترسی می باشد.

کلید واژه:

شورای عالی انقلاب فرهنگی، نظارت، بازرسی، سیستم، مهندسی مجدد، مهندسی فرهنگی

مقدمه

شورای عالی انقلاب فرهنگی بعنوان عالی ترین مرجع فرهنگی نظام جمهوری اسلامی، مأموریت مهندسی فرهنگی کشور و به تبع آن هدفگذاری، سیاستگذاری تعیین راهبردهای کلان نظارت و پیگیری و اعمال آنها در راستای تحقق اهداف و برنامه های بلند مدت سازمانهای مجری و همچنین ارزیابی راهبردی نتایج حاصله از اجرای این سیاستها و برنامه ها و نهایتا پیش بینی اقدامات اصلاحی در خصوص جهت دهی و هدایت راهبردی فرهنگ کشور را به عهده دارد. بدین جهت یکی از اساسی ترین و ضروری ترین سیستمهای مورد نیاز سیستم نظارت و پیگیری مصوبات این شورا می باشد که طی یک پروژه مطالعاتی طراحی گردیده و در اینجا فرآیند طراحی این سیستم گزارش می گردد.

۱. تعاریف مفاهیم

پاره ای از مفاهیم مورد استفاده در این مقاله و تعاریف آنها عبارتند از:

۱.۱. نظارت

نظارت فعالیتی است که بایدها را با هستها و مطلوبها را با موجودها و پیش بینیها را با عملکردها مقایسه می کند. [۱] نظارت عبارت است از سنجش و اصلاح عملکرد برای به دست آوردن این اطمینان که هدفهای سازمان و طرحهای اجرایی آن با کامیابی به انجام رسیده است. [۲]

مهندسی مجدد سیستم نظارت و پیگیری مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی با رویکرد مهندسی فرهنگی

دکتر علی رضا احمدی

دانشیار دانشگاه علم و صنعت

aaliahmadi@iust.ac.ir

مهندس محمدرضا نواب اصفهانی

دانشجوی دکتری مهندسی سیستمها

مهندس حمیدرضا مسعودی

کارشناس ارشد سیستم و بهره وری

محمد نصر اصفهانی

عضو هیات علمی دانشکده علوم اقتصادی

۲.۱. کنترل

کنترل تسهیل و تشویق کسب مقاصد سازمانی بوسیله نگهداری استانداردهای مناسب اجرائی شخصی و گروهی می‌باشد. [۳]

کنترل به معنای حفظ و اصلاح موازینی که مظهر عملیات مطلوب است به کار رفته است. این موازین ممکن است محسوس یا نامحسوس، مبهم یا مشخص، مستقیم یا غیر مستقیم، راهبردی یا عملیاتی، بروکراتیک یا فرهنگی کمی یا کیفی، رسمی یا غیر رسمی و ... باشد. [۴]

۳.۱. بازرسی

فرایند مرور و بررسی و بازرسی نسبت به عملکرد فرد یا سازمان در راستای توسعه و بهبود عملکرد سازمانی در دوره‌های مشخص به گونه‌ای که انتظارات و شاخص‌های بازرسی که مبتنی بر اهداف و استراتژی‌های سازمان تدوین شده اند تحقق یابد. [۵]

۴.۱. ارزیابی

ارزیابی فرایندی است که طی آن نتایج عملکرد و فعالیت‌های سازمان طوری تحت کنترل و نظارت قرار می‌گیرند که بتوان عملکرد واقعی را با عملکرد مطلوب مقایسه کرد. این فرآیند بازخورد لازم را به مدیریت می‌دهد تا بتواند نتایج را ارزیابی کند و در صورت لزوم اقدامات تصحیح کننده و اصلاحی را اتخاذ کند. [۶]

۵.۱. رصد و مانیتورینگ

یک فعالیت طراحی شده‌ای است که برای مشخص کردن طبیعت و علت تغییرات، کار می‌رود. [۷] به طور مثال رصد اقتصادی - اجتماعی: به تغییرات اجتماعی، فرهنگی، سیاسی و فرآیندها و ساختارهای اقتصادی نواحی تحت مرور متمرکز است. رصد کنترل عوامل محیطی است. [۸]

۲. نظارت بر حسن اجرای سیاستهای کلی

از آنجا که یکی از وظائف ذاتی شورایی عالی انقلاب فرهنگی همچون مجمع تشخیص مصلحت نظام در جمهوری اسلامی سیاستگذاری فرهنگی است لذا ضرورت دارد نظارت بر حسن اجرای سیاستهای کلی تعبیر شود. با توجه به بررسی مشروح مذاکرات شورای بازرگری قانون اساسی و رهنمودهای مقام معظم رهبری میتوان "حسن اجرای سیاستهای کلی را عبارت از انجام صحیح فرآیندهای اجرایی برای دستیابی به اهداف و نتایج مورد انتظار از سیاستهای کلی دانست" [۹] در واقع مجموعه عوامل در قالب این فرآیند باید بگونه ای عمل نمایند که سیاستهای کلی محقق شود. بدین مفهوم نظارت بر حسن اجرای سیاستهای کلی از دید راهبردی یکی پیگیری و اطلاع از نحوه اجرایی شدن سیاستها و دیگری نظارت و کنترل دقیق و عملی شدن نتایج مورد انتظار می‌باشد. که در اولی از حسن اقدامات انجام شده و در دیگری از میزان اقدامات انجام شده اطلاع حاصل می‌شود. فرآیند اجرای این نظارت مشتمل بر نظارت بر روند تنظیم و تصویب قوانین و مقررات و فرآیندهای نظارت بر حسن اجرای مقررات و برنامه ها است. انجام صحیح این دو بخش سبب دستیابی یا نزدیک شدن به اهداف مورد نظر در سیاستهای کلی می شود که همانا تحقق سیاستهای کلی نامیده می شود. [۱۰] تصویب قوانین و مقررات و برنامه ها منطبق با سیاستهای کلی و اجرای آنها می تواند شامل دو مرحله نظارت قبل از اجرا و نظارت حین اجرا باشد که

نظارت قبل از اجرا در هنگام تدوین، تنظیم، تصویب قوانین و مقررات و برنامه‌ها اعمال می‌شود. و مرحله نظارت حین اجرا نیز در مرحله پیاده‌سازی برنامه‌ها و اجرای قوانین و مقررات اعمال می‌شود.

▪ نظارت بر تحقق سیاستها، نظارتی از نوع نظارت پس از اجرا است که در مجموع از میزان تحقق سیاستهای کلی با میزان نزدیک شدن مجموعه نظام به اهداف مورد نظر در سیاستها ی کلی اطلاع حاصل می‌شود.

۳. متدولوژی و فرآیند باز مهندسی سیستم نظارت و پیگیری مصوبات شورای عالی

با رویکرد سیستمی و نگرش راهبردی فرآیندهای اساسی فعالیت شورایعالی انقلاب فرهنگی بازنگری شده و بدین منظور مراحل ذیل پیاده‌سازی شده است.

- شناخت و باز مهندسی شرح وظائف اصلی شورایعالی از دیدگاه مقام معظم رهبری
- تعیین فعالیتهای نظارتی بر اساس شرح وظائف اصلی شورایعالی
- تعیین شیوه نظارت بر فعالیتهای شورایعالی
- معرفی شیوه نظارت بر اساس هر فعالیت نظارتی
- معرفی ابزارها و اهرمهای هدایتی و کنترلی برای اصلاح نارساییهای احتمالی و رفع انحراف عملکردی از برنامه‌ها
- معرفی ابزار و اهرم هدایت و کنترل بر اساس هر فعالیت نظارتی
- ارائه گزارش کار فرآیند نظارت در هر فعالیت نظارتی
- جمع بندی سیستم نظارت

۴. باز مهندسی شرح وظائف اصلی شورایعالی

با بررسی دسته بندیهای مختلف پیرامون وظائف شورایعالی و فعالیتهای اصلی آن، شرح وظائف اصلی شورایعالی را میتوان در ۹ فعالیت بدین شرح باز تعریف و تدوین نمود.

۱- تعریف مبانی، اصول و طراحی الگوها و نظام های حکومتی مبتنی بر ارزشهای اسلامی برای اداره کشور در عصر کنونی

۲- رصد فرهنگی مسائل و بیان مواضع فرهنگی نظام جمهوری اسلامی ایران

۳- طراحی سیاستها و راهبردهای فرهنگی کشور

۴- تدوین برنامه های فرهنگی و علمی کشور

۵- تاسیس نهادهای فرهنگی و تدوین اساسنامه مربوطه

۶- تصویب قوانین و مقررات و آیین نامه ها

۷- انتصابات مسئولین دانشگاه ها، مدیران فرهنگی جامعه و گزینش استاد و دانشجو

۸- نظارت، بازرسی و ارزیابی مصوبات

۹- پیگیری و پشتیبانی از اجرای مصوبات شورایعالی

جزئیات چگونگی تحقق هر یک از وظائف اصلی شورایعالی، اهداف آن دست اندرکاران و مجریان و مراحل کار شورایعالی در فصل ششم گزارش اصلی تحقیق آورده شده است علاقمندان می‌توانند به اصل گزارش مراجعه نمایند.

۵. تعیین فعالیتهای نظارتی بر اساس شرح وظائف اصلی شورایعالی، ابزارها و اهرمهای نظارت بر آنها

در این قسمت ابتدا آن دسته از وظائف شورایعالی که مستلزم اعمال فعالیتهای نظارتی توسط شورایعالی یا نهادهای نظارتی شورا و دبیرخانه است مدنظر قرار گرفته و مراحل اجرا و فعالیتهای نظارتی پیشنهادی برای آنها طراحی گردیده است. آنگاه ابزارها و اهرمهای نظارتی قابل استفاده برای هر فعالیت نظارتی با معرفی عامل هدایت شونده معرفی شده است. جمع بندی این فعالیتهای در قالب جداولی در قسمت جمع بندی گزارش شده است.

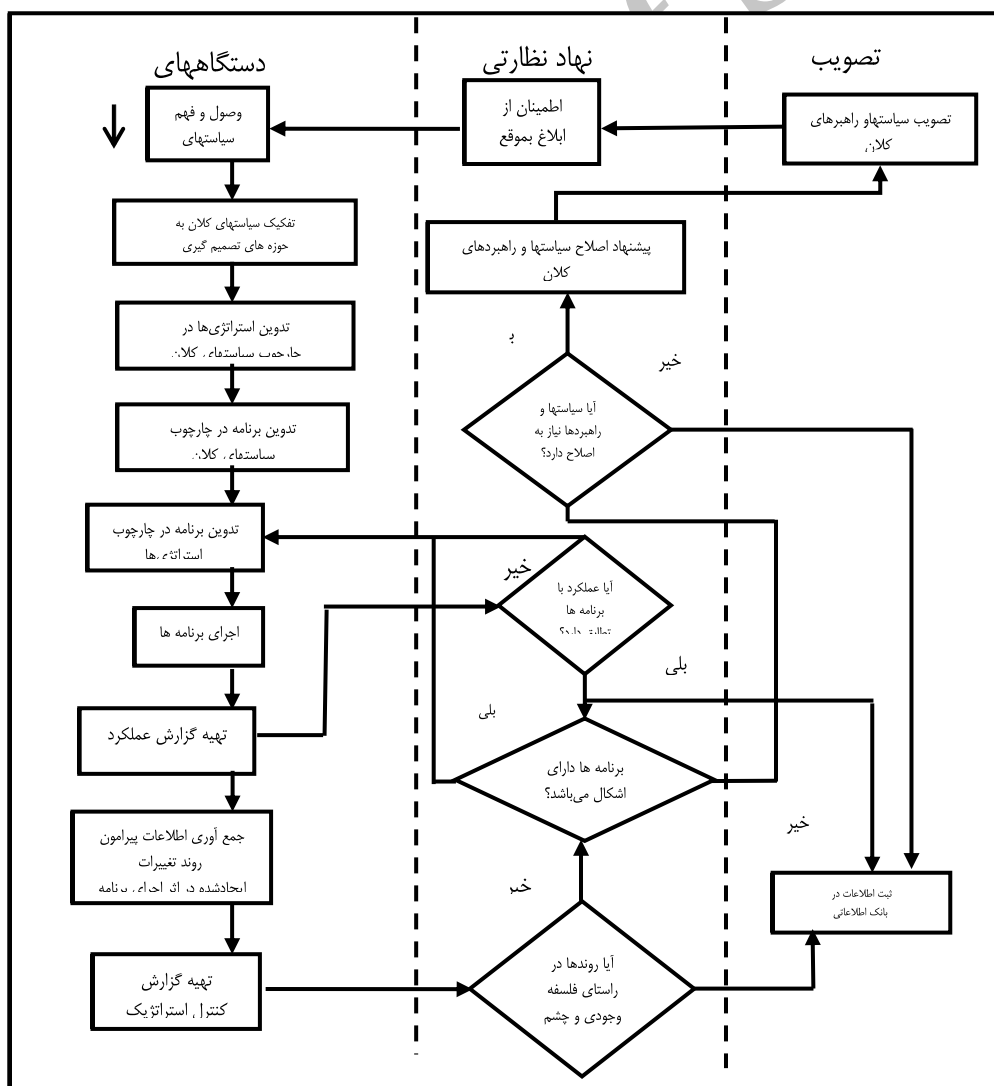
۶. ارائه فلوجارت و گردش کار فرآیند نظارت توسط نهادهای نظارتی شورایعالی در هر فعالیت اصلی نظارتی

در اصل تحقیق فرآیندهای نظارتی هر یک از فعالیتهای اصلی شورایعالی به شرحی که در قسمت ۴ همین مقاله آمده گزارش شده است که در این قسمت بطور نمونه گردش کار نظارتی دو فعالیت نظارتی بدین شرح ارائه شده است.

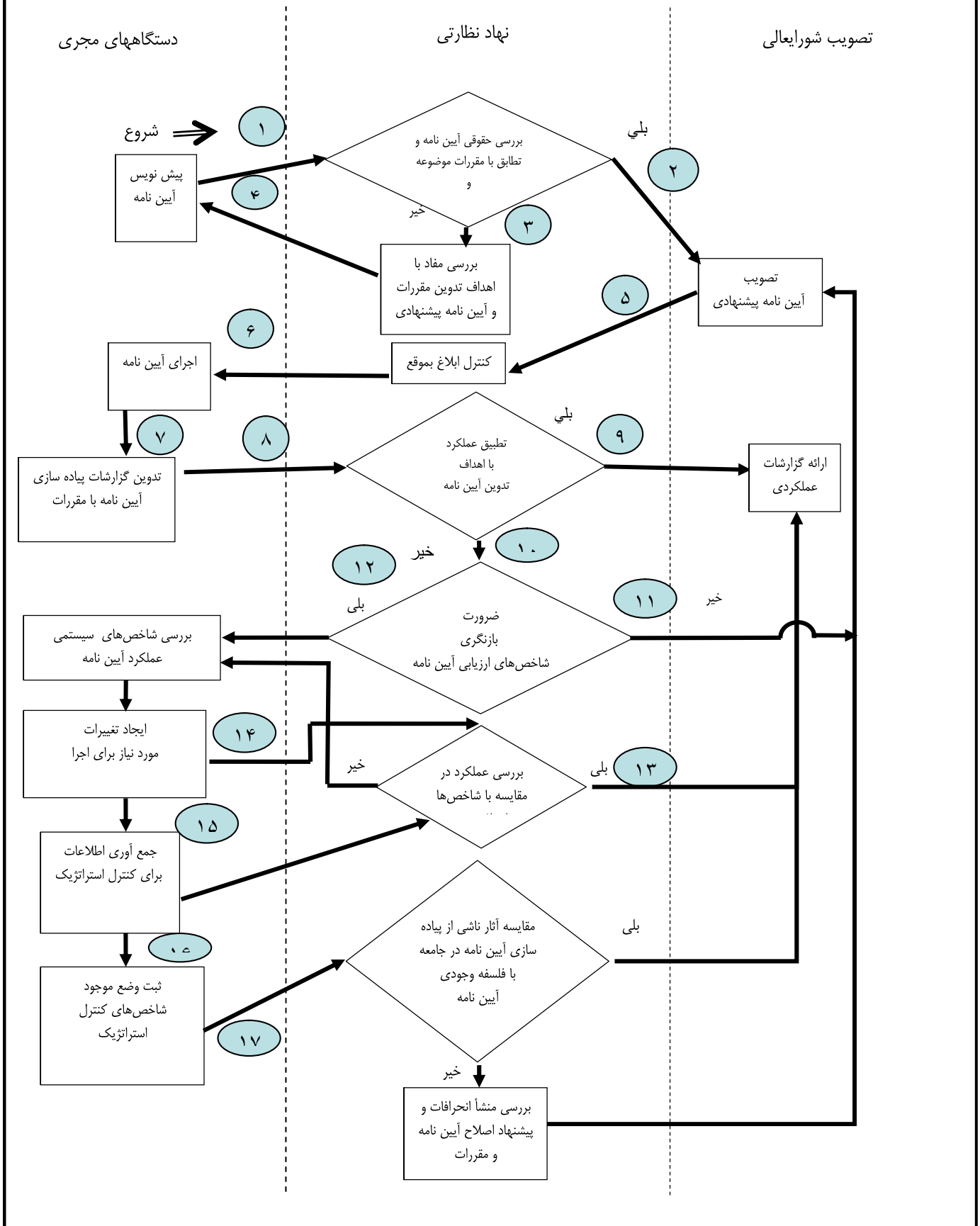
فرآیند تشخیص ضرورت بازبینی سیاستها و راهبردهای کلان مصوب شورایعالی از دیدگاه نظارتی (شکل ۱) (صفحه ۳۲۴ گزارش اسم)

فرآیند تدوین قوانین و مقررات و آیین نامه های مصوب شورایعالی از دیدگاه نظارتی (شکل ۲) (صفحه ۳۲۷ گزارش اصلی)

شکل ۱- فرآیند تشخیص ضرورت بازبینی سیاستها و راهبردهای کلان

شکل ۲. فرآیند تدوین قوانین و مقررات و آیین نامه های مصوب شورای عالی از دیدگاه نظارتی

۷. جمع بندی و ارائه سیستم نظارت شورای عالی انقلاب فرهنگی

در یک نگاه تلفیقی جمع بندی فعالیتهای نظارت بر حسن اجرای مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی با توجه به فعالیتهای اصلی شورای عالی در جدول ۳ ارائه شده است.

جدول شماره ۳. جمع بندی

وظایف اصلی شورای عالی	مرحله کنترلی	عنوان فعالیت اصلی کنترلی	کد بازبینی و نحوه نظارت	عامل هدایت شونده	شرح فعالیت نظارت در فرم مربوطه
(۱) طراحی سیاستها و راهبردها	۱- بازبینی سیاستها و راهبردها	۱- تشخیص ضرورت بازبینی سیاستهای کلان	۱.۱	سیاستها و راهبردها	بررسی و تحلیل وضع موجود؛ تطبیق با برنامه ها
		۳- بهبود مستمر	۱.۷	سیاستها و راهبردها	تحلیل شاخصهای عملکرد؛ تعیین انحرافات نسبت به بر
۲- تعیین حوزه های اولویت دار برنامه ریزی	۲- تعیین حوزه های اولویت دار برنامه ریزی	۲- تعیین اولویتهای برنامه ریزی	۱.۴	برنامه ها	تصویب ضرورتهای اجرایی ب
		۳- تعیین دستگاه مسئول برای تدوین برنامه ها	۲.۱	ساختار و سازمان	اصلاح مقررات و قوانین
۳- برنامه ریزی بلندمدت	۳- برنامه ریزی بلندمدت	۱- هدفگذاری و تعیین شاخصهای کمی کنترل برنامه	۳.۴	برنامه ها	تدوین آیین نامه ها و دستورالعملهای اجرایی
		۲- بودجه بندی و تامین منابع	۳.۴	برنامه ها	تدوین قوانین، آیین نامه ها دستورالعملهای اجرایی
۴- تخصیص منابع	۴- تخصیص منابع	۳- پیش بینی ساختار تشکیلاتی و سهمیه نیروی انسانی و تاسیس نهادهای اجرایی	۲.۴	ساختار و سازمان	طراحی سازمان و تصویب نه ساختاری
		۵- مجوز استخدام و تامین منابع انسانی	۲.۱	ساختار و سازمان	قانونگذاری
۵- کنترل برنامه ها (عملیاتی)	۵- کنترل برنامه ها (عملیاتی)	۱- بازشناسی اهداف کمی و شاخصهای کنترل برنامه	۳.۲	برنامه ها	بررسی نیاز به ایجاد برنامه ه استراتژیها و سیاستهای کل
		۲- طراحی سیستمها و مکانیزمهای جمع آوری اطلاعات	۳.۵	برنامه ها	ارائه برنامه های کنترلی
۶- کنترل راهبردی	۶- کنترل راهبردی	۳- جمع آوری اطلاعات عملکرد برنامه	۳.۶	برنامه ها	تهیه گزارشات تحلیلی انحرافات
		۴- تصمیم گیری پیرامون اختلاف بین شاخص و عملکرد	۳.۷	برنامه ها	تصویب قوانین، دستورالعمل روشهای رفع انحرافات
		۲- طراحی و بکارگیری سیستم اطلاعات استراتژیک	۳.۲	برنامه ها	بررسی نیاز به ایجاد برنامه ه استراتژیها و سیاستهای کل

دنباله جدول ۳

وظایف اصلی شورای عالی	مرحله کنترلی	عنوان فعالیت اصلی کنترلی	کد بازبینی و نحوه نظارت	عامل هدایت شونده	شرح فعالیت نظارت در فرآیند مربوطه
(۳) تاسیس نهادها و اساسنامه مربوطه	۲- تشخیص ضرورت ترمیم نهادهای موجود و یا ترمیم اساسنامه آنها	۱- ضرورت بازبینی مأموریت و وظائف	۲.۳	ساختار و سازمان	تدوین برنامه ها و استانداردهای عملیاتی سازمان
		۵- اقدامات قانونی برای انحلال موسسه کنونی	۲.۱	ساختار و سازمان	قانونگذاری
	۴- مراحل تثبیت قانونی نهاد	۳- ثبت نهاد	۲.۱	ساختار و سازمان	قانونگذاری
		۴- ارائه معرفی نامه های لازم	۵.۲	ذینفعان	اطلاع رسانی و آگاه سازی
(۴) تدوین قوانین، مقررات و آیین نامه ها	۱- ضرورت قانونگذاری، تدوین آیین نامه و یا اصلاح آنها	۱- تشخیص ضرورت تدوین مقررات و یا اصلاح آیین نامه ها	۳.۴	برنامه ها	تدوین قوانین، آیین نامه ها و دستورالعملهای اجرایی
		۱- بررسی حقوقی و تعیین مواردی که باید جایگزین یا ملغی گردد	۳.۲	برنامه ها	بررسی نیاز به ایجاد برنامه ها، استراتژیها و سیاستهای کلی
		۲- بررسی و فراهم بودن مقدمات اجرا از نظر مالی	303	برنامه ها	طراحی و تصویب برنامه ها
		۳- بررسی و فراهم بودن مقدمات اجرا از نظر نیروی انسانی	۳.۱	برنامه ها	بررسی و تصویب منابع مورد نیاز برنامه
	۴- ارزیابی قبل از اجرا	۱- ابلاغ در زمان مقرر	۲.۷	ساختار و سازمان	طراحی فرآیندها و اصلاح گردش کار
		۲- جواب به سوالات واحدها	۵.۲	ذینفعان	راهنمایی و جواب دهی
		۲- بررسی شفاف بودن موارد مصوبه برای مجریان	۵.۳	ذینفعان	راهنمایی و جواب دهی
	۶- دریافت مصوبه توسط مجریان	۱- بررسی چگونگی اجرا کامل مصوبه	۲.۳	ساختار و سازمان	تدوین برنامه ها و استانداردهای عملیاتی سازمان
		۱- بازرسی موردی	۲.۷	ساختار و سازمان	ارائه گزارشات عملیاتی و تطبیق با اهداف
	۷- آموزش و تفهیم مصوبه به مجریان	۲- بازرسی مستقیم و غیر مستقیم	۲.۷	ساختار و سازمان	ارائه گزارشات عملیاتی و تطبیق با اهداف
		۳- دریافت گزارشات مردمی	۵.۴	ذینفعان	ایجاد استانداردهای اجباری و تشویقی امر به معروف و نهی از منکر
۱- بازرسی گزارشات مردمی		۲.۸	برنامه ها	تدوین روشهای جذب اطلاعات بازخوردها	
۹- نظارت بر حسن اجرا در حین اجرا اولیه مصوبه	۲- بازرسی گزارشات از سازمانهای بازرسی مربوطه	۲.۸	برنامه ها	تدوین روشهای جذب اطلاعات بازخوردها	
	۳- طراحی و بررسی تاثیرات پیاده سازی مصوبه	۲.۲	برنامه ها	بررسی نیاز به ایجاد برنامه ها، استراتژیها و سیاستهای کلی	
	۲- بررسی چرایی انحرافات	۲.۶	برنامه ها	تهیه گزارشات تحلیلی انحرافات برنامه ها با اهداف	
۱۰- بازرسی و نظارت	۱۱- بررسی بازخوردها	۱۳- تعیین انحرافات و ارائه روشهای بهبود			

دنباله جدول ۳

وظایف اصلی شورایی	مرحله کنترلی	عنوان فعالیت اصلی کنترلی	کد بازبینی و نحوه نظارت	عامل هدایت شونده	شرح فعالیت نظارت در فرآیند مربوطه
(۵) انتصابات	1- قبل از معرفی کاندیدا	۳- بررسی میزان کفایت تطبیق ویژگیهای مصوب کنونی برای انتصاب	2.1	ساختار و سازمان	قانونگذاری
	2- هنگام معرفی کاندیدا	۱- طراحی فرم برای کاندیداها	2.8	ساختار و سازمان	طراحی و اصلاح فعالیتها و فرمهای عملیاتی
		۲- بهینه سازی فرمهای معرفی کاندیداها	2.8	ساختار و سازمان	طراحی و اصلاح فعالیتها و فرمهای عملیاتی
		۳- بررسی محتوی فرمها در خصوص سوابق عملکرد کاندیداها	2.8	ساختار و سازمان	طراحی و اصلاح فعالیتها و فرمهای عملیاتی
		۴- بررسی محتوی فرمها در خصوص شخصیت اخلاقی کاندیداها	2.8	ساختار و سازمان	طراحی و اصلاح فعالیتها و فرمهای عملیاتی
	3- هنگام بررسی اولیه در دبیرخانه	۵- بررسی دریافت استعلام از مراجع ذیصلاح	4.1	منابع انسانی	تصویب قوانین کنترل بر انتصابات
		۶- بررسی گزارشات تحقیقات محلی	4.1	منابع انسانی	تصویب قوانین کنترل بر انتصابات
		۷- بررسی دریافت اعلام نظر واحدهای مسئول	4.1	منابع انسانی	تصویب قوانین کنترل بر انتصابات
		۸- بررسی عملکرد قبلی پیشنهاد شدگان	4.1	منابع انسانی	تصویب قوانین کنترل بر انتصابات
		۹- بررسی مقبولیت فرد برای تصدی پست	4.1	منابع انسانی	تصویب قوانین کنترل بر انتصابات
۱۰- بررسی شرایط قانونی احراز پست		4.1	منابع انسانی	تصویب قوانین کنترل بر انتصابات	
(۶) نظارت و بازرسی	۳- توجیه	۳- دریافت مصوبات و مقررات شورایی در خصوص سازمان	4.3	منابع انسانی	ارائه آموزش و آگاهیهای مورد نیاز
		۴- شرکت در جلسات توجیهی و پیرامون مصوبات	4.3	منابع انسانی	ارائه آموزش و آگاهیهای مورد نیاز
	۴- دریافت گزارشات عملکرد فرد منصوب شده	۱- دریافت اطلاعات عملکردی بصورت ادواری	4.5	منابع انسانی	نظارت و بازرسی
		۲- بازرسی موردی	4.5	منابع انسانی	نظارت و بازرسی
	۵- تحلیل گزارشات	۳- دریافت گزارشات مردمی	5.4	ذینفعان	ایجاد استانداردهای اجباری و تشویقی امر به معروف و نهی از منکر
		۱- جمع آوری گزارشات واصله از همه مراجع	4.5	منابع انسانی	نظارت و بازرسی
		۲- بررسی گزارشات دریافتی	4.5	منابع انسانی	نظارت و بازرسی
		۳- تطبیق گزارشات با برنامه ها	3.6	برنامه ها	تهیه گزارشات تحلیلی انحرافات برنامه ها و عملکردها با اهداف
		۴- تطبیق گزارشات با ماموریتها	2.6	ساختار و سازمان	ارائه گزارشات عملیاتی و تطبیق با اهداف

دنباله جدول ۳

وظایف اصلی شورای عالی	مرحله کنترلی	عنوان فعالیت اصلی کنترلی	کد بازبینی و نحوه نظارت	عامل هدایت شونده	شرح فعالیت نظارت در فرآیند مربوطه	
(۷) تاسیس نهادها و اساسنامه مربوطه	۲- تشخیص ضرورت ترمیم نهادهای موجود و یا ترمیم اساسنامه آنها	۱- ضرورت بازبینی ماموریت و وظائف	۲.۳	ساختار و سازمان	تدوین برنامه ها و استانداردهای عملیاتی سازمان	
		۵- اقدامات قانونی برای انحلال موسسه کنونی	۲.۱	ساختار و سازمان	قانونگذاری	
	۴- مراحل تثبیت قانونی نهاد	۳- ثبت نهاد	2.1	ساختار و سازمان	قانونگذاری	
		۴- ارائه معرفی نامه های لازم	5.2	ذینفعان	اطلاع رسانی و آگاه سازی	
(۸) تدوین قوانین، مقررات و آیین نامه ها	۱- ضرورت قانونگذاری، تدوین آیین نامه و یا اصلاح آنها	۱- تشخیص ضرورت تدوین مقررات و یا اصلاح آیین نامه ها	3.4	برنامه ها	تدوین قوانین، آیین نامه ها و دستورالعملهای اجرایی	
		۱- بررسی حقوقی و تعیین مواردی که باید جایگزین یا ملغی گردد	3.2	برنامه ها	بررسی نیاز به ایجاد برنامه ها، استراتژیها و سیاستهای کلی	
		۴- ارزیابی قبل از اجرا	303	برنامه ها	طراحی و تصویب برنامه ها	
	۳- بررسی و فراهم بودن مقدمات اجرا از نظر مالی	۳- بررسی و فراهم بودن مقدمات اجرا از نظر نیروی انسانی	3.1	برنامه ها	بررسی و تصویب منابع مورد نیاز برنامه	
		۶- دریافت مصوبه توسط مجریان	۱- ابلاغ در زمان مقرر	2.7	ساختار و سازمان	طراحی فرآیندها و اصلاح گردش کار
			۲- جواب به سوالات واحدها	5.2	ذینفعان	راهنمایی و جواب دهی
	۷- آموزش و تفهیم مصوبه به مجریان	۲- بررسی شفاف بودن موارد مصوبه برای مجریان	5.3	ذینفعان	راهنمایی و جواب دهی	
		۹- نظارت بر حسن اجرا در حین اجرای اولیه مصوبه	2.3	ساختار و سازمان	تدوین برنامه ها و استانداردهای عملیاتی سازمان	
	۱۰- بازرسی و نظارت	۱- بازرسی موردی	۱- بررسی چگونگی اجرای کامل مصوبه	2.7	ساختار و سازمان	ارائه گزارشات عملیاتی و تطبیق با اهداف
			۲- بازرسی مستقیم و غیر مستقیم	2.7	ساختار و سازمان	ارائه گزارشات عملیاتی و تطبیق با اهداف
		۳- دریافت گزارشات مردمی	5.4	ذینفعان	ایجاد استانداردهای اجباری و تشویقی امر به معروف و نهی از منکر	

دنباله جدول ۳

وظایف اصلی شورایی	مرحله کنترلی	عنوان فعالیت اصلی کنترلی	کد بازبینی و نحوه نظارت	عامل هدایت شونده	شرح فعالیت نظارت در فرآیند مربوطه
دنباله (۸) تدوین قوانین، مقررات و آیین نامه ها	11- بررسی بازخوردها	۱- بررسی گزارشات مردمی	2.8	برنامه ها	تدوین روشهای جذب اطلاعات بازخوردها
		۲- بررسی گزارشات از سازمانهای بازرسی مربوطه	2.8	برنامه ها	تدوین روشهای جذب اطلاعات بازخوردها
		۳- طراحی و بررسی تاثیرات پیاده سازی مصوبه	2.2	برنامه ها	بررسی نیاز به ایجاد برنامه ها ، استراتژیها و سیاستهای کلی
	13- تعیین انحرافات و ارائه روشهای بهبود	۲- بررسی چرایی انحرافات	2.6	برنامه ها	تهیه گزارشات تحلیلی انحرافات برنامه ها با اهداف
		۵- تعیین انحرافات عملکرد از استانداردها و مصوبات	2.6	ساختار و سازمان	ارائه گزارشات عملیاتی و تطبیق با اهداف
	۶- درخواست گزارش علل انحراف	۱- درخواست مغایرتها	2.3	ساختار و سازمان	تدوین برنامه ها و استانداردهای عملیاتی سازمان
		۲- بررسی علل انحرافات	2.6	ساختار و سازمان	ارائه گزارشات عملیاتی و تطبیق با اهداف
		۳- طبقه بندی علل	2.6	ساختار و سازمان	ارائه گزارشات عملیاتی و تطبیق با اهداف
	۷- رفع علل انحراف	۱- بررسی علل قابل رفع	2.7	ساختار و سازمان	طراحی فرآیندها و اصلاح گردش کار
		۲- تعیین روشهای مطلوب	2.7	ساختار و سازمان	طراحی فرآیندها و اصلاح گردش کار
۳- ارسال به سازمان مربوطه		5.2	دینفعان	راهنمایی و جواب دهی	
۴- بررسی مصوباتی که نیاز به اصلاح دارند		2.3	ساختار و سازمان	تدوین برنامه ها و استانداردهای عملیاتی سازمان	
۸- ارائه مصوبات جدید جایگزین مصوبه جدید	۱- تهیه پیش نویس مصوبات	2.3	ساختار و سازمان	تدوین برنامه ها و استانداردهای عملیاتی سازمان	
	۱- بررسی بازخوردها	3.8	برنامه ها	تدوین روشهای جذب اطلاعات بازخوردها	
۹- بررسی بازخوردها	۲- تعیین میزان تغییرات نسبت به روند	3.6	برنامه ها	تهیه گزارشات تحلیلی انحرافات برنامه ها و عملکردها با اهداف	
	۳- ثبت تغییرات	3.9	برنامه ها	ایجاد بانک اطلاعاتی	
	۱۰- ثبت در بانک اطلاعاتی	۱- ثبت گزارشات عملکردی در پرونده شاغل	3.9	برنامه ها	ایجاد بانک اطلاعاتی
۲- بررسی رتبه عملکرد شاغل جهت استفاده در مشاغل آتی		3.9	برنامه ها	ایجاد بانک اطلاعاتی	

منابع

- این مقاله بر اساس ۳ جلد گزارش پروژه طراحی سیستم نظارت و پیگیری مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی که توسط گروه تحقیق بنا به سفارش هیات نظارت و بازرسی شورای عالی انقلاب فرهنگی در خلال سالهای ۸۵-۸۳ تهیه شده، استخراج شده است.
۱. کیا صادق، فرهنگ، انتشارات وزارت فرهنگ و هنر، ۱۳۴۹، به نقل از آشوری، داریوش، تعریف ها و مفهوم فرهنگ، نشر آگه، چاپ اول (ویراست دوم) پاییز ۱۳۸۰.
 ۲. جعفری، محمد تقی، فرهنگ پیرو، فرهنگ پیشرو. شرکت انتشارات علمی و فرهنگی، چاپ اول، سال ۱۳۷۳.
 ۳. آشوری، داریوش، تعریفها و مفهوم فرهنگ، نشر آگه، چاپ اول (ویراست دوم)، پاییز ۱۳۸۰.
 ۴. دایره المعارف فرید وجدی، ذیل ماده ثقّف، به نقل از فرهنگ پیرو و فرهنگ پیشرو.
 ۵. المنجمد ذیل ماده ادب، به نقل از فرهنگ پیرو و فرهنگ پیشرو.
 ۶. جعفری، محمد تقی، فرهنگ پیرو، فرهنگ پیشرو، شرکت انتشارات علمی و فرهنگی، چاپ اول، تهران، ۱۳۷۳.
 ۷. آگبورت و نیمک، زمینه جامعه شناسی، ترجمه اقدس ا.ح. آریان پور، فرانکلین، تهران ۱۳۵۷.
 ۸. باقر ساروخانی، درآمدی بر دایره المعارف علوم اجتماعی، انتشارات کیهان، ۱۳۷۰.
 ۹. روسک و وارن، مقدمه ای بر جامعه شناسی، ترجمه بهروز نبوی و احمد کریمی، کتابخانه فروردین، تهران، ۱۳۶۹.
 ۱۰. روسک و وارن، مقدمه ای بر جامعه شناسی، جواد منصوری، فرهنگ، استقلال و توسعه، دفتر مطالعات سیاسی بین الملل تهران ۱۳۷۴.